

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kristiny Žídkové a soudců JUDr. Evy Placzkové a JUDr. Evy Zavrťákové v právní věci žalobců **a) Evy M.**, nar. xxx, a **b) Milana M.**, nar. xxx, obou bytem xxx, zastoupených advokátkou JUDr. Agátou Lejnarovou, s adresou pro doručování: Praha 6 – Dejvice, Václavkova 297/10, proti žalovanému **Jaroslavu B.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupenému JUDr. Marcelou Neuwirthovou, advokátkou se sídlem v Havířově – Městě, Dělnická 1a/434, o **částku 83.000,- USD s příslušenstvím**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Karviné ze dne 20.4.2007, č. j. 26C 115/2005-95,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se ve zbývající napadené části, tj. v odstavci I. výroku v rozsahu částky **62.000,- USD** s přísl., **potvrzuje**, s tím upřesněním, že žalovaný je **povinen** zaplatit každému ze žalobců částku 31.000,- USD s 3% úrokem z prodlení z této částky od 18.5.2005 do zaplacení do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. **V odstavci III.** výroku se rozsudek okresního soudu **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich advokátky ve lhůtě do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů za řízení před okresním soudem částku **262.839,- Kč** a za odvolací řízení částku **106.029,- Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud závázal žalovaného zaplatit a) a b) žalobcům částku 83.000 USD s 3% úrokem z prodlení od 18.5.2005 do zaplacení a na náhradě nákladů prvostupňového řízení k rukám advokátky žalobců společně a nerozdílně částku 235.398,- Kč, to vše ve třídní lhůtě od právní moci rozsudku. V rozsahu 3% úroku z prodlení z částky 83.000 USD od 23.12.2004 do 17.5.2005 žalobu zamítl.

Proti rozsudku v celém jeho rozsahu podal **žalovaný** včasné odvolání, jímž napadal skutkové i právní závěry soudu I. stupně. (V tom rozsahu, v jakém jeho odvolání směřovalo proti zamítavému výroku rozsudku v odst. II., vzal své odvolání poté zpět, a krajský soud řízení o odvolání v uvedeném rozsahu rozsudkem ze dne 20.6.2008, č. j. 56 Co 399/2007-137, zastavil.) Zpochybňoval závěr okresního soudu o příslušnosti soudů České republiky k projednání a rozhodnutí dané věci a závěry vážící se k problematice kolize hmotného práva (ve prospěch právního řádu České republiky). Soud pominul nedostatek žalobních tvrzení nezbytných pro právní kvalifikaci věci, týkajících se povahy a obsahu závazku účastníků, a nepřípadně nahrazoval chybějící skutková tvrzení důkazy. Žalobci neuvedli jednoznačná tvrzení o tom, kdy a mezi kterými osobami byla smlouva uzavřena, a tvrzení nezbytná pro závěr, že žalobci mají postavení solidárních věřitelů. Okresní soud vycházel z dodatečného písemného prohlášení žalobců ze dne 30.6.2005 o tom, že žalobci poskytovali žalovanému své společné prostředky. Skutkový stav byl zjištěn nedostatečně. Okresní soud nevyslechl žalobce, jejichž výslech žalovaný navrhl, aniž bylo o jeho důkazním návrhu rozhodnuto. V důsledku zmíněného opomenutí trpí rozsudek nepřezkoumatelností. Soud nepřihlédl k tvrzením žalovaného a ignoroval rovněž jeho další důkazní návrhy, kupř. návrh na výslech svědka Ing. Alfonse Š., který realizoval dodavatelsky hrubou stavbu. Nevyhodnotil správně obsah některých listin, z nichž plynulo, že žalovaný musel prodat oba domy pod odhadní cenou a kupující mu dosud nezaplatili celou kupní cenu. Dokončený dům byl podle smlouvy prodán za částku 3.350.000,- Kč a dům rozestavěný za částku 1.400.000,- Kč. Domy prodával v tísni, protože musel začít splácet hypoteční úvěr. Listinné důkazy, zejména korespondenci mezi účastníky, hodnotil okresní soud

jednostranně ve prospěch žalobců, ačkoli některé z nich podporovaly tvrzení žalovaného, že a) žalobkyně se zavázala proplácet žalovanému úvěr (viz čestné prohlášení ze dne 3.7.2001). Uvedená pochybení měla za následek nesprávné právní závěry, především předčasný závěr, že účastníci spolu uzavřeli smlouvu příkazní. Žalobci sami v písemnosti, jejímž obsahem žalovaného vyzvali ke vrácení žalované částky, žádali o zaplacení „půjčky“. Naznačuje se, že vztahy účastníků mohly být založeny tzv. nepojmenovanou smlouvou. Soud I. stupně chybně dovodil, že žalobci od příkazní smlouvy odstoupili, neboť podle § 732 o.z. lze příkaz pouze odvolat. Jestliže žalobci neprokázali, kdy žalovanému doručili písemné „odstoupení od smlouvy“ ze dne 18.1.2005, nelze absenci uvedených důkazů nahradit žalobními tvrzeními, což okresní soud činil. V odůvodnění napadeného rozsudku totiž uvedl, že „ačkoliv nebylo prokázáno odstoupení žalobců od smlouvy dopisem dne 18.1.2005, je ze žaloby zřejmé, že takto učinili“. Ze zmíněné písemnosti vedle toho plyne, že důvodem k odstoupení mělo být nesplnění závazku žalovaného postavit rodinný dům pro žalobce, avšak okresní soud označil za důvod odstoupení okolnost, že žalovaný prodal rodinný dům určený pro žalobce a nereagoval na jejich písemné výzvy ke zúčtování zaslaných částek. Okresní soud tedy nevyvodil procesní důsledky z faktu, že žalobci neunesli důkazní břemeno ke svému tvrzení o odstoupení od smlouvy obsahem písemnosti ze dne 18.1.2005. Žalovaný jako příkazník ostatně nenesl odpovědnost za splnění příkazu, tedy za výsledek. Dále okresní soud aplikoval nesprávně § 451 odst. 1, 2 o.z., ačkoli obě strany již měly podle smlouvy plnit. Žalovaný přitom účtoval žalobcům výdaje, které mu vznikly při vyřizování koupě pozemku a při stavbě domu. Uvedené závazky žalobců vůči žalovanému však okresní soud nezohlednil. Neuvedl, v čem spočívalo bezdůvodné obohacení žalovaného, v jaké výši a jak k němu došlo, ačkoli žalovaný namítal, že se neobohatil v souvislosti s přijetím částky 83.000,- USD vůbec. Jeho aktivity související s výstavbou dvou domů totiž skončily hlubokou ztrátou, s tím, že u žalobců se jedná o ztrátu v rozsahu částky 83.000,- USD. Žalovaný tedy potvrdil, že takovou peněžní částku od žalobců přijal, avšak nezpronevřil ji, neboť ji použil k financování stavby domů. Žalovanému v té souvislosti vznikla značná škoda, „přišel o všechno“. Opakoval, že z peněz, které mu žalobci poskytli, měla být financována stavba obou domů, nikoli pouze stavba domu pro žalobce, jak žalobci tvrdili, avšak neprokázali. Navíc se a) žalobkyně zavázala žalovanému finančně pomoci při splácení hypotečního úvěru obsahem čestného prohlášení ze dne 3.7.2001, avšak tento svůj závazek nesplnila a žádné plnění žalovanému neposkytla. Byla to a) žalobkyně, která posílala žalovanému peníze, další finanční částky mu půjčila, rozhodla o konečné podobě domu, avšak později přestala mít o vše zájem, což před žalovaným prohlásila a příkaz odvolala. Odvolatel namítal, že soud měl zkoumat účetní stránku věci a opatřit za tím účelem znalecký posudek. Peníze z prodeje domů použil žalovaný na úhradu závazků (z hypotečního úvěru, vůči finančnímu úřadu apod.). Okresní soud příslušné listinné důkazy předložené ke

stejnému tvrzení náležitě nevyhodnotil. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení bylo namísto, v případě procesního neúspěchu žalovaného, aplikovat výjimečně ust. § 150 o.s.ř., vzhledem k okolnostem na straně žalovaného, které vedly ve stádiu odvolacího řízení k jeho osvobození od soudních poplatků. Žalovaný se domáhal změny rozsudku v tom smyslu, že žaloba vůči němu bude v celém rozsahu zamítnuta.

Žalobci obsahem svého vyjádření k odvolání navrhli, aby byl rozsudek okresního soudu v napadené části jako věcně správný potvrzen.

Rozsudkem krajského soudu ze dne 20.6.2008, č. j. 56 Co 399/2007-137, byl rozsudek okresního soudu ze dne 20.4.2007 (č. l. 95) v tom rozsahu, v jakém byl žalovaný zavázán zaplatit a) a b) žalobcům částku 21.000 USD s 3% úrokem z prodlení od 18.5.2005 do zaplacení, jako věcně správný potvrzen (s tím upřesněním, že žalovaný je povinen zaplatit každému ze žalobců částku 10.500,- Kč s 3% úrokem z prodlení z této částky od 18.5.2005 do zaplacení ve třídní lhůtě od právní moci rozsudku). Potvrzující výrok rozsudku odvolacího soudu nabyt účinků právní moci ke dni 6.8.2008.

Předmětem přezkumu odvolacího soudu tak zůstal pozitivní výrok o věci samé v odst. I., ovšem pouze v rozsahu částky **62.000 USD s 3% úrokem z prodlení od 18.5.2005 do zaplacení**, a na něm závislý nákladový výrok v odst. III.

Krajský soud přezkoumal rozsudek okresního soudu a řízení jemu předcházející ve zbývajícím výše vymezené napadené části postupem podle § 214 odst. 1 o.s.ř., vázán právními závěry Nejvyššího soudu ČR, vyslovenými v jeho rozsudku ze dne 19.8.2010, č. j. 33 Cdo 563/2009-196, a uzavřel, že odvolání žalovaného není důvodné.

Na svých dříve přijatých závěrech k otázkám mezinárodní příslušnosti a kolize práva vyložených v předchozím rozsudku (č.l. 137) krajský soud setrvává a odkazuje na ně.

Podle **§ 724 o.z.** příkazní smlouvou se zavazuje příkazník, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost.

Podle **§ 727 o.z.** příkazník je povinen podat příkazci na jeho žádost všechny zprávy o postupu plnění příkazu a převést na příkazce všechny užitek z provedeného příkazu; po provedení příkazu předloží příkazci vyúčtování.

Podle **§ 575 odst. 1 o.z.** stane-li se plnění nemožným, povinnost dlužníka plnit zanikne.

Podle **§ 577 odst. 1 o.z.** dlužník je povinen bez zbytečného odkladu poté, co se doví o skutečnosti, jež činí plnění nemožným, oznámit to věřiteli, jinak odpovídá za škodu, která vznikne věřiteli tím, že nebyl včas o nemožnosti vyrozuměn.

Podle **§ 577 odst. 2 o.z.** právo na vydání bezdůvodného obohacení není dotčeno.

Podle **§ 451 odst. 1 o.z.** kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.

Podle **§ 451 odst. 2 o.z.** bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, dále plněním z neplatného právního úkonu nebo **plněním z právního důvodu, který odpadl**, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Podle **§ 456 věta první o.z.** předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán.

Podle **§ 107 odst. 1 o.z.** právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se na jeho úkor obohatil.

Podle **§ 107 odst. 2 o.z.** nejpozději se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za deset let ode dne, kdy k němu došlo.

Podle **§ 512 odst. 1 o.z.** má-li dlužník splnit dluh více věřitelům a jde-li o plnění dělitelné, může každý věřitel požadovat jen svůj díl; není-li jiné dohody, je dlužník oprávněn plnit každému z věřitelů stejný díl.

Krajský soud plně odkazuje na výčet právně významných skutkových zjištění vyjmenovaných v jeho předchozím rozsudku (č. I. 137) na str. 7., posledním odstavci, až str. 9., druhém odstavci, jejichž správnost ostatně žalovaný konkrétními námitkami nenapadal. Ze stejného skutkového stavu vycházel ve svých právních úvahách rovněž Nejvyšší soud ČR.

V souladu s jeho právními závěry je ústní dohoda účastníků z počátku roku 2000 **platnou příkazní smlouvou** podle § 724 an. o.z., jejímž obsahem se žalovaný zavázal svým jménem a na účet žalobců zakoupit v ČR stavební pozemek, postavit na něm dům, a až to bude možné, převést obě tyto nemovitosti na a) žalobkyni či na

oba žalobce. Na podkladě této dohody žalovaný od žalobců přijal v době od 26.1.2000 do 17.7.2001 souhrnně částku **62.000,- USD** (a později v roce 2002 dalších 21.000,- USD). V průběhu plnění příkazu žalovaný dne 6.10.2003 rozestavěný dům na pozemku parc. č. xxx v k.ú. xxx a označený pozemek prodal třetím osobám, čímž se stalo další plnění příkazu, včetně převedení užitku z provedeného příkazu na žalobce (ve smyslu § 727 věta první o.z.), nemožné, a závazkový vztah z příkazní smlouvy v důsledku této nemožnosti podle § 575 odst. 1 o.z. zanikl.

Po zániku závazkového vztahu založeného příkazní smlouvou jsou vztahy mezi účastníky podřízeny režimu § 451 an. o.z., a žalovaný je povinen vrátit žalobcům podle § 456 věta první o.z. mimo jiné částku **62.000,- USD**, kterou od nich podle příkazní smlouvy dříve přijal, a to včetně jejího příslušenství. Vzhledem k absenci dohody o tom, jaký díl má být z uvedené částky splněn každému z obou žalobců, má žalovaný zaplatit každému z nich podle § 512 odst. 1 o.z. $\frac{1}{2}$ z částky 62.000,- USD, tj. **31.000,- USD,- s přísl.**; k placení úroků z prodlení v rozsahu 3 % z každé částky 31.000,- USD je žalovaný povinen podle § 517 odst. 1 věta první, odst. 2 o.z. ve spojení s § 1 Nařízení vlády č. 142/1994 Sb.; žalovaný byl totiž vyzván k vrácení částky mimo jiné 62.000,- USD v termínu do 22.12.2004 dopisem advokátky žalobců ze dne 15.12.2004, a je tedy nepochybně od 18.5.2005 až dosud v prodlení s její úhradou.

Objektivní tříletá promlčecí lhůta podle § 107 odst. 2 o.z. začala plynout dne **6.10.2003**, neboť toho dne žalovaný převedl vlastnické právo k nemovitostem na třetí osoby, a žaloba byla podána dne 11.2.2005, tj. v průběhu zmíněné lhůty. Začátek dvouleté lhůty subjektivní podle § 107 odst. 1 o.z. se odvíjí od data **23.11.2004**, kdy byli žalobci dopisem žalovaného informováni o kupní smlouvě ze dne 6.10.2003 (tj. o prodeji nemovitostí a z něj vyplývající nemožnosti převést na žalobce všechny užitek z provedeného příkazu). Rovněž subjektivní lhůta proto ke dni **11.2.2005**, kdy byla podána žaloba, neskončila. **Nárok žalobců uplatněný žalobou tedy není v rozsahu částky 62.000,- USD s přísl. promlčen.**

S těmito závěry krajský soud rozsudek okresního soudu ve zbývající napadené části **v odst. I. výroku, tj. v rozsahu částky 62.000,- USD s přísl.**, podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný **potvrdil**, ovšem s upřesněním, jak je v odst. I. výroku tohoto rozsudku specifikováno.

Podle § 142 odst. 3 o.s.ř. je žalovaný povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich advokátky ve třídní lhůtě od právní moci tohoto rozsudku na náhradě **nákladů za řízení před okresním soudem** částku **262.839,- Kč**. Žalobci totiž se žalobou z převážné části uspěli, a mají proti žalovanému nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů.

K těm náleží:

1) náklady za řízení u okresního soudu před vydáním rozsudku pro zmeškání ze dne 10.10.2005, č. j. 26C 115/2005-31:

Jedná se o odměnu advokáta podle § 3 odst. 1 bodu 6. a § 17 odst. 2 vyhl. č. 484/2000 Sb., ve znění účinném do 31.8.2006, v částce 69.210,- Kč (z punkta 1.744.909,- Kč, podle směnného kurzu ČNB platného ke dni 1.4.2007, tj. 21,023 Kč/1 USD), paušální náhradu za 3 úkony právní služby po 75,- Kč, tj. 225,- Kč, podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31.8.2006 (za převzetí a přípravu zastoupení, sepis žaloby a účast u jednání dne 10.10.2005), náhradu za promeškaný čas za 20 započatých půlhodin po 50,- Kč, tj. 1.000,- Kč, podle § 14 odst. 1 písm. a) posledně cit. vyhl., cestovné v částce 4.755,- Kč, 19% daň z přidané hodnoty podle § 137 odst. 3 o.s.ř. v částce 14.286,- Kč ze součtu všech výše vyjmenovaných položek a soudní poplatek za žalobu v částce 76.520,- Kč, souhrnně jde o 165.996,- Kč. Advokátka žalobců cestovala k jednání Okresního soudu v Karviné dne 10.10.2005 z Prahy a zpět vozidlem tovární značky ROVER COMBI M1 reg. zn. 3A78484 na vzdálenost 840 km, s normovanou spotřebou 6,1 l / 100 km motorové nafty v ceně 30,50 Kč/ 1 l, jejíž výši prokázala dokladem o nákupu pohonných hmot, při paušální náhradě 3,80 Kč/ 1 km podle vyhl. č. 647/2004 Sb.

2) náklady prvostupňového řízení následujícího po usnesení krajského soudu ze dne 31.1.2006, č. j. 56Co 25/2006-58, kterým byl zrušen rozsudek pro zmeškání:

Žalobcům byla k náhradě přiznána odměna advokáta v sazbě 69.210,- Kč, paušální náhrada za 2 úkony právní služby po 75,- Kč, tj. 150,- Kč (za účast u jednání dne 22.6.2006 a 18.4.2007), neboť advokátka žalobců žádala paušální náhradu za každé z obou jednání pouze v částce 75,- Kč, náhrada za promeškaný čas v souvislosti s oběma cestami advokátky z Prahy do Ostravy a zpět za 40 započatých půlhodin po 50,- Kč, tj. 2.000,- Kč, cestovné v částce 5.082,- Kč za dopravu dne 22.6.2006 a v částce 4.939,- Kč za dopravu dne 18.4.2007, 19% daň z přidané hodnoty ze součtu vyjmenovaných položek, která činí 15.462,- Kč; souhrnně se jedná o částku 96.843,- Kč. Advokátka cestovala k Okresnímu soudu do Karviné v obou uvedených dnech na vzdálenost 840 km (tam a zpět) vozidlem ŠKODA FABIA COMBI SPZ AKZ 66-54 s normovanou spotřebou 7,4 l/100 km, dne 22.6.2006 za použití benzínu Natural 95 v ceně 30,40 Kč/1 l podle vyhl. č. 496/2005 Sb., při paušální náhradě 3,80 Kč/1 km podle cit. vyhl., a dne 18.4.2007 použila benzín v ceně 28,10 Kč/1 l podle vyhl. č. 577/2006 Sb., při paušální náhradě 3,80 Kč/1 km podle § 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb.

Protože okresní soud při výpočtu výše prvostupňových nákladů pochybil, krajský soud rozsudek okresního soudu **v odst. III.** výroku **změnil** podle § 220 odst. 3 o.s.ř. , jak je v odst. II. výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. je žalovaný dále povinen zaplatit procesně úspěšným žalobcům k rukám jejich advokátky ve stejné lhůtě na **nákladech odvolacího řízení částku 106.029,- Kč.**

Mezi uvedené náklady je namíste zahrnout:

1) náklady řízení o dovolání žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.6.2008, č. j. 56Co 399/2007-137, podaném dne 2.10.2008 (čl. 172):

Tvoří je odměna advokáta žalobců v sazbě ½, tj. v paušální částce 38.450,- Kč, stanovena podle § 3 odst. 1 bodu 5., § 19a a § 18 odst. 1 vyhl. č. 484/2000 Sb. v aktuálním znění, z punkta 62.000,- USD, tj. 1.092.006,- Kč, při použití směnného kurzu ČNB 17,613 Kč/ 1 USD platného k 1.11.2010, dále paušální náhrada ze sepis dovolání v částce 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v aktuálním znění, 20% daň z přidané hodnoty ze součtu prvých dvou položek, která odpovídá částce 7.750,- Kč, a soudní poplatek za dovolání ve výši 5.000,- Kč, souhrnně 51.500,- Kč.

2) náklady odvolacího řízení následujícího po vydání rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.8.2010, č. j. 33Cdo 563/2009 -196:

Uvedené náklady sestávají z odměny advokáta ve výši ½, tj. v částce 38.450,- Kč, z paušální náhrady za účast u odvolacího jednání dne 29.11.2010 v částce 300,- Kč, z náhrady za promeškaný čas za 14 započatých půlhodin po 100,- Kč, tj. 1.400,- Kč, v souvislosti s dopravou advokáta žalobců k odvolacímu jednání z místa jeho sídla do Ostravy a zpět, podle § 14 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. v aktuálním znění, z cestovného v částce 5.291,- Kč a z 20% daně z přidané hodnoty ze součtu všech vyjmenovaných položek, jež se rovná částce 9.088,- Kč; celkem se jedná o částku 54.529,- Kč. Advokát žalobců cestoval k odvolacímu jednání z Prahy do Ostravy a zpět na vzdálenost 759 km vozidlem tovární značky MAZDA COMBI M1, reg. zn. A41 051, s normovanou spotřebou 10,7 l /100 km benzínu Natural 95 v ceně 28,70 Kč / 1 l podle vyhl. č. 462/2009 Sb., při paušální náhradě 3,90 Kč/ 1 km podle stejné vyhl.

Použití § 150 o.s.ř. při rozhodování o nákladech nepřicházelo v úvahu, neboť nepříznivá materiální situace žalovaného sama o sobě k odepření práva na náhradu

nákladů procesně úspěšné protistraně nepostačuje a jiné kvalifikované důvody ve smyslu cit. ust. krajský soud nezjistil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu je přípustné dovolání za podmínek podle § 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o.s.ř. ve lhůtě 2 měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně, prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Krajský soud v Ostravě
dne 29.11.2010

Za správnost vyhotovení:
Veronika Boháčová

JUDr. Kristina Žídková, v. r.
předsedkyně senátu